

Grahovo

Ob 60. obletnici partizanskega napada na domobransko postojanko v Grahovem pri Cerkniskem jezeru, ko je po uradnem zaznamku v mrliški knjigi župnije zgorelo triintrideset bojnikov in civilistov, sta na predvečer obletnice usodnega dne, zgodilo se je 23. 11. 1943, tamkajšnji župnijski urad in Nova slovenska zaveza pripravila pietetno počastitev pobitih žrtev, med katerimi je bila poleg domačinov in okoličanov tudi trojica študentov iz Ljubljane: poveljnik postojanke France Kremžar, Bogdan Lavrič in pesnik France Balantič.

Na grahovskem pokopališču, ki leži nekoliko zunaj vasi, se je ob skupnem grobu takratnih žrtev zbrala množica domačinov in okoličanov ter opazno število ljudi z vseh koncev Slovenije. Spominski molitveni obred je vodil nadškof dr. Franc Perko, s petjem pa sta sodelovala baritonist Marko Fink in cerkveni mešani pevski zbor iz Starega trga pri Ložu. Zatem so se udeleženci zbrali v novi župnijski cerkvi Brezmadežnega spočetja Device Marije (staro cerkev so partizani ob napadu zažgali) pri slovesni maši, ki jo je daroval nadškof dr. Perko ob somaševanju domačega župnika in okoliških duhovnikov.

V svojem nagovoru je poudaril tragičnost dogodkov izpred 60 let in opozoril na strahotne posledice, ki jih je v slovenskem narodu pustila revolucija, saj še vedno zevajo nezaceljene rane. K slovesnemu ozračju v cerkvi sta s petjem prispevala baritonist Marko Fink in cerkveni mešani zbor iz Starega trga.

Celotna slovesnost je bila resda posvečena žrtvam grahovske tragedije, na poseben način pa je bil izpostavljen pesnik France Balantič, ki je dvaindvajsetleten zgorel v Krajčevi hiši. V njegov spomin je domači župnik Metod Lampe pripravil krajšo akademijo, ki jo je z občuteno besedo vodila pesnikova mlajša sestra Tilka Balantič Jeseňnik in iz svojih doživetij predstavila posamezne bratove pesmi, z izbranimi recitacijami pa sta sodelovala njena vnukinja Sara in vnuk Luka. O Balantičevi poeziji je prof. Justin Stanovnik z izjemno poglobljenimi in mestoma s povsem novim interpretacijskim pristopom odkrival doslej manj znana ali celo še neprepoznana območja Balantičeve bogate metaforike. Na temo Balantičevih pesmi je prebral del svojega Križevega pota Jože Lampe, priložnostno akademijo pa je sklenil z osebnimi spomini na grahovske dogodke prelat Vinko Šega, živa priča takratne tragedije.